

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2939/18-A

Název	Mateřská škola a Základní škola, Praha 9, Bártlova 83
Sídlo	Bártlova 83, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
E-mail	zvs.bartlova@zris.mepnet.cz
IČ	70848572
Identifikátor	600021271
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavlína Čuřínová
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Bártlova 83, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice Litvínovská 300, 190 00 Praha 9 - Prosek
Termín inspekční činnosti	23. 10. 2018 – 26. 10. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou a základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Mateřská škola a Základní škola, Praha 9, Bártlova 83 (dále „škola“) poskytuje vzdělávání v mateřské škole (dále „MŠ“), v základní škole - obory vzdělávání základní škola (dále „ZŠ“) a základní škola speciální (dále „ZŠS“), a ve školní družině (dále „ŠD“). Škola sídlí na dvou místech, hlavní sídlo (ZŠ, ZŠS, ŠD a školní jídelna - výdejna jídel) je v ulici Bártlova (dále také „hlavní budova“). Další pracoviště školy (MŠ se školní jídelnou a tři třídy ZŠS - rehabilitační třídy) je umístěno v ulici Litvínovská (Praha 9 – Prosek).

Škola primárně zajišťuje výchovu a vzdělávání dětí a žáků s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 3 do 16 let (ve výjimečných případech do 26 let věku). MŠ se zaměřuje na komplexní rozvoj individuality dětí. Žáci 1. až 7. ročníku se vzdělávají podle ŠVP vycházejícího z RVP základního vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) a žáci 8. a 9. ročníku podle ŠVP vycházejícího z RVP ZV pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále „LMP“). Cílem vzdělávání ZŠ je vybavit žáky takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, aby byli připraveni pro pokračování ve studiu na odborných učilištích. Naplněnost MŠ je 51 %, ZŠ 56 %.

Chod instituce zajišťuje 52 pedagogických pracovníků, z toho 26 učitelů (18 učitelů ve třídách ZŠ a ve třídách s programem vzdělávání ZŠS, 8 ve třídách MŠ), 21 asistentů pedagoga, 2 vychovatelky ve ŠD, 2 logopedky a psychologka s částečným úvazkem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od minulé inspekce došlo ke změně na pozici ředitelky školy (dále „ředitelka“). Ředitelka vychází z reálně stanovené koncepce rozvoje školy. Hlavním cílem je kvalitní výchovně vzdělávací proces s důrazem na rozvoj praktických dovedností potřebných pro běžný život a osobnostní rozvoj dětí a žáků. Stanovené cíle se jí daří postupně naplňovat zvyšováním profesních dovedností pedagogů, zařazováním moderních metod speciálně pedagogické práce do výuky a zlepšováním materiálních a prostorových podmínek. Účinnosti výuky napomáhá specifická organizace vzdělávání (malé kolektivy tříd) a účelné rozložení disponibilních hodin (teoretické i praktické vyučování).

Ředitelka pro obě pracoviště jmenovala své zástupkyně (MŠ a ZŠ). Rovnoměrné rozvržení kompetencí mezi pedagogické pracovníky umožňuje plynulý chod instituce. Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která jednak projednává zásadní dokumenty, ale i systematicky vyhodnocuje výsledky vzdělávání dětí a žáků.

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je v MŠ i v ZŠ uskutečňována nejen prostřednictvím hospitací, ale i krátkými vstupy do tříd. Při zjištění nedostatků ředitelka přijímá většinou účinná opatření, a to jak v oblasti personální, tak i v oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků. Ředitelka ve spolupráci se zákonnými zástupci pravidelně realizuje tzv. vlastní hodnocení, které poskytuje vedení školy informace o chodu organizace. Tyto informace jsou pak mj. reflektovány i v aktualizacích úpravách v ŠVP.

Pedagogický sbor je poměrně stabilní, většina vyučujících již disponuje delší pedagogickou praxí a zkušeností. Kvalifikovanost splňuje 92 % učitelů. Pouze dva učitelé (ZŠ) nesplňují požadovanou kvalifikaci, jeden z nich si již doplňuje vzdělání potřebným studiem.

System dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) podporuje úspěšnou realizaci ŠVP a zohledňuje potřeby školy. Zaměřuje se zejména na prohlubování odbornosti (např. nácvik sociálních dovedností u dětí s poruchou autistického spektra (dále

„PAS“) i na moderní metody výuky (např. podpora interaktivní výuky, využití dotykových tabletů pro vzdělávání dětí se SVP). Část vzdělávacích akcí je uskutečňována plošně pro všechny učitele (např. seminář o řešení mimořádných situací ve školách a seminář spolupráce školy s OSPOD zaštiťovaný ÚMČ). Na vlastní potřebný profesní rozvoj klade důraz i vedení školy.

K činnosti školy významně přispívají velmi dobré partnerské vztahy se zřizovatelem, školskou radou, radou rodičů, se základní školou v Praze 9 (projekt „Setkávání“), střední odbornou školou Praha 9 (Podzimní pouť), odborným učilištěm Vyšehrad (odborné praxe žáků). Spolupráce s dalšími subjekty je efektivně využívána při uskutečňování vzdělávacích programů, k podpoře sportovních aktivit, primární prevenci a rozvoji sociálního citění (charitativní akce).

Škola má příznivé materiální a ekonomické podmínky. Finanční podmínky umožňují realizovat vzdělávací činnost, pozitivně se zde promítá i vícezdrojové financování školy. Materiální podmínky ke vzdělávání jsou velmi dobré a dostatečně zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků. Škola disponuje odpovídajícím množstvím učeben vybavených didaktickou technikou a množstvím učebních a kompenzačních pomůcek. K realizaci vzdělávacího programu i dalších souvisejících akcí jsou efektivně využívány i další prostory školy (např. školní zahrady na obou pracovištích). Celkový objem finančních prostředků a materiální vybavení školy umožňuje plynulý chod organizace a plnění ŠVP.

Stravování dětí je zajištěno ve školní jídelně MŠ, která pestrou nabídkou pokrmů vede ke zdravému životnímu stylu. Pro žáky ZŠ je stravování zajištěno dovozem obědů z nedaleké základní školy. Zdravý životní styl žáků je podporován ozdravnými a sportovními aktivitami školy a zapojením do projektů *Ovoce a zelenina do škol* a *Mléko do škol*.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v MŠ probíhalo v souladu s realizací plánovaného tematického celku. Při vzdělávání volily učitelky vhodné metody a formy výuky, které respektovaly potřeby dětí. Realizované postupy práce dostatečně zohledňovaly zásady a cíle ŠVP PV (vytváření hygienických návyků, rozvoj slovní zásoby a celkové komunikace dětí). Individualizovaný přístup významně podporovala aktivní práce asistentky pedagoga. Učitelky sledovaly zapojení jednotlivých dětí a střídaly jednotlivé aktivity, čímž byla optimálně podporována motivace a vzdělávací přínos byl na velmi dobré úrovni. Pro spontánní hry byl poskytnut dostatečný časový prostor, každé dítě se zapojilo do činnosti nebo hry, vycházející z forem prožitkového a situačního učení, výběrem dle vlastního zájmu (rozvoj tvořivosti s využitím stavebnic). Děti reagovaly na pokyny pedagožek, byly přiměřeně aktivní, zapojovaly se do většiny nabízených činností, v různé míře prokazovaly schopnost soustředit se na zadané úkoly. Sledovaným vzděláváním prolínalo aktuální téma ročního období, názornost byla podporována využitím pomůcek. Tempo vzdělávání bylo přiměřené schopnostem dětí, byla uplatněna aktivní i pasivní relaxace, pedagogové pružně reagovaly na vzniklé potřeby a hygienické nároky dětí. Vzdělávání podporovalo rozvoj samostatnosti dětí, vzhledem k jejich specifickým potřebám pedagogové vhodně pomáhají při všech potřebných činnostech. Řízené pohybové aktivity měly požadovanou strukturu a vykazovaly přiměřenou pohybovou zátěž, děti měly možnost postupovat svým tempem a v případě potřeby relaxovat. Fyzioterapeutická cvičení podporovala správný vývoj hrubé motoriky, svalovou sílu a snížení bolesti. Zařazovaná logopedická cvičení přispívala ke zlepšení komunikačních dovedností dětí. Ve vzdělávání však nebyly vždy důsledně uplatňovány prvky grafomotorické prevence (učitelky dostatečně nekorigovaly nesprávné způsoby sezení ani nesprávné úchopy psacích potřeb).

Vyučující v ZŠ svým empatickým přístupem k žákům vytvářejí pozitivní atmosféru školy. Vzdělávání se i přes svou náročnost (proměnlivý psychický stav dětí) vyznačovalo vstřícností a trpělivostí pedagogů. Ve sledovaných hodinách vycházeli učitelé z předem stanovených učebních cílů, vlastní pedagogické diagnostiky, zohledňovali možnosti a schopnosti žáků, účelně koordinovali svou práci s asistenty pedagoga. V úvodu hospitovaných hodin byli žáci seznámeni se vzdělávacím cílem hodiny, což napomáhalo k jejich lepší orientaci v probíraných tématech. Vyučující kladli důraz na procvičování a upevnění učiva, citlivě pracovali s chybou, občas využívali osobní příklady z reálného života. Kvalitu výuky zvyšovala okamžitá zpětná vazba vyučujících a podpora vnitřní motivace žáků formou pochvaly a povzbuzení, které pozitivně ovlivnilo přístup žáků ke vzdělávání. Vyučující kladli na žáky přiměřené nároky, respektovali jejich pracovní tempo a v případě potřeby jim poskytovali individuální pomoc a povzbuzení, které vedly k tomu, že žáci měli možnost zažít úspěch. V některých hodinách byla využita diferenciací zadaného úkolu s ohledem na úroveň studijních předpokladů jednotlivců a jejich rozdílné pracovní tempo, což vždy vedlo k dokončení zadané práce. Někteří žáci s poruchou autistického spektra měli (podle funkčnosti svého postižení) k dispozici oddělené pracovní místo a jasně strukturovaný denní režim pomocí obrázkového systému. V menší části sledovaných hodin byl zájem žáků o probírané téma podpořen využitím názorných pomůcek a didaktické techniky (např. papírové peníze, obrázky zboží, symboly sportovních odvětví na IT) V některých hodinách byli žáci vedeni k rozvoji kritického myšlení a navrhování možných řešení odkazujících se na probíhající pokus (pracovní činnosti). Někteří vyučující vytvářeli u žáků správné pracovní návyky (korekce sezení žáků, správný úchop psacího náčiní) a přispívali tak k utváření pracovních kompetencí. Žáci si nejvíce rozvíjeli kompetence k učení a komunikativní, ojediněle dostávali i prostor rozvíjet schopnosti prací ve dvojici nebo skupině (pracovní vyučování). Kladem sledované výuky byl učitelé vytvářený prostor pro sebehodnocení, což vhodně podporovalo schopnost žáků uvědomit si úroveň získaných znalostí a dovedností. Obsah výuky učitele cíleně pravidelně sami nebo s pomocí otázek žákům shrnuli.

V některých hodinách se však vyskytly didaktické a metodické chyby, převládala frontální výuka doplněná samostatnou prací žáků, nebyl vytvářen dostatečný prostor pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a učiteli i mezi žáky navzájem. V některých případech chyběly názorné pomůcky potřebné pro správné pochopení učiva (učivo psaní adresy, slovní zásoba). Pouze ojediněle zde byly zařazovány pohybové aktivity, které dávaly žákům možnost aktivní regenerace a odpočinku.

S ohledem na závažnější postižení žáků tříd s výukou dle ŠVP ZŠS je přístup pedagogických pracovníků ke vzdělávání specifický, individuální s ohledem na možnosti, schopnosti a momentální zdravotní stav žáků a s tím související jejich celkově kolísavé rozpoložení v průběhu dne. Ve třídách vzhledem k potřebám žáků působily dvě pedagožky, svou práci efektivně koordinovaly s asistentem pedagoga. V pečlivě připravených hodinách učitelky kladly důraz na vstupní i průběžnou motivaci, vzhledem ke specifickým potřebám žáků (zejména s PAS) důsledně dbaly na jejich obeznámení s cílem a průběhem hodiny, podporovaly názornost výuky, využívaly frontální a samostatnou práci. Pod vedením učitelů si žáci nejvíce rozvíjeli komunikativní a pracovní kompetence (sebehodnocení, vrstevnické hodnocení práce), dovednosti při používání ICT (ovládání počítače, psaní číslic, program malování), smyslové vnímání (identifikace zvuků) a rytmizaci (doprovod při poslechu písně). Žáci přes svůj handicap byli příkladně vedeni k rozvoji samostatnosti a sebeobsluhy.

Zájmové vzdělávání ve ŠD vhodně navazuje na dopolední výuku v ZŠ, poskytuje žákům různé formy relaxace, pohybových a výtvarných aktivit.

Významnou prosociální aktivitou školy je účast žáků na mnoha akcích (např. Tříkrálový průvod, Mikulášská besídka v hotelu Čertousy, spolupořádání akce Pomozte dětem - Počernické kuře s výtěžkem věnovaným na konto Pomozte dětem, účast na Jarní výstavě pořádané ve spolupráci se ZUŠ Ratibořická a MÚ Horní Počernice, účast při výzdobě výstavy místního svazu zahrádkářů). Škola se úspěšně účastní řady sportovních akcí pořádaných jinými pražskými školami pro žáky se SVP (např. přebor Prahy v plavání, sportovní den aj.), pořádá výlety a ozdravné pobyty pro žáky školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky v MŠ zohledňují podpůrná opatření dětí na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále „ŠPZ“) v individuálních vzdělávacích plánech (dále „IVP“) nebo v plánech osobního rozvoje (dále „POR“), které pravidelně vyhodnocují a pružně nastavují další péči podle aktuální situace dítěte. V oblasti diagnostiky školní zralosti, poradenství při přípravě IVP a při řešení výchovných problémů spolupracuje škola s několika speciálně pedagogickými centry (dále „SPC“) a pedagogicko-psychologickými poradnami (dále „PPP“) a využívá pomoc psycholožky docházející do MŠ. ŠVP PV je vhodně doplňována kulturními aktivitami pořádanými MŠ (např. Mezinárodní den dětí, Vánoce, Velikonoce), návštěvou divadelního představení.

Rozbor výsledků prospěchu žáků ZŠ je prováděn pravidelně při jednání pedagogické rady, při dalších pravidelných jednáních pedagogů a při pohovorech třídních učitelů se zákonnými zástupci. Škola sleduje individuální pokrok všech žáků i výsledky jednotlivých tříd. Výsledky vzdělávání v ZŠ pozitivně ovlivňuje systematicky nastavený adaptační proces žáků prvního ročníku a uplatňované, převážně motivační hodnocení na 1. stupni. Přestup žáků ZŠ z prvního na druhý stupeň vzdělávání probíhá bez problémů. Škola využívá pro žáky nižších ročníků a pro všechny žáky vzdělávaných dle ŠVP ZŠS slovní hodnocení, v ostatních ročnících ZŠ je hodnocení vyjádřeno klasifikačními stupni nebo kombinací obou způsobů. Slovní hodnocení napomáhá reálně a objektivně vyjádřit nejen získané schopnosti žáků, jejich míru zvládnutých dovedností, návyků, samostatnosti a dopomoci, ale také jejich motivaci k jednotlivým činnostem. Z hodnocení vyplývá, že všichni žáci ve školním roce 2017/2018 úspěšně ukončili vzdělávání, všichni žáci vycházející ze ZŠ byli přijati na odborná učiliště podle svého výběru. Škola umožňuje, pokud si žáci požádají, prodloužení povinné školní docházky vzhledem ke svému těžšímu postižení.

Funkční systém poradenských služeb vytváří dlouhodobě příznivé podmínky pro začleňování žáků do výchovně vzdělávacího procesu. Efektivní pomoc spočívá ve včasné informování jednotlivých vyučujících o vzdělávacích potřebách žáků, aplikaci vhodných výukových a hodnotících postupů a důsledném dodržování doporučení odborných pracovišť (nastavení a vyhodnocování IVP, POR využití kompenzačních a učebních pomůcek, náhradního komunikačního systému, využití dalšího pedagogického pracovníka a asistenta pedagoga aj.) realizaci fyzioterapeutického cvičení a logopedické prevence a spoluprací s řadou odborných pracovišť (SPC, PPP, Nautis apod.). Výchovná poradkyně rovněž aktivně pomáhá žákům a jejich zákonným zástupcům při výběru dalšího profesního směřování při ukončování školní docházky formou informativních schůzek, nabídek katalogu škol, veletrhů vzdělávání.

Psycholožka v rámci spolupráce se školní metodičkou prevence pomáhá úspěšně zajišťovat intervenci a v některých případech i krizovou intervenci (záškoláctví, vztahové problémy). Vzhledem k individuálnímu přístupu se škole daří případné problémy jednotlivých žáků nebo třídních kolektivů včas rozpoznat a řešit. Velmi úspěšná kooperace probíhá s další

psycholožkou z ÚMČ Praha 20 (pomoc žákům při řešení jejich osobních problémů, zapojení do řešení třídních konfliktů). V rámci prevence probíhají bloky zaměřené na osobnostní rozvoj žáků, užívání alkoholu, bezpečnost na sociálních sítích.

Závěry

Hodnocení vývoje školy

- Od minulé inspekce došlo ke změně vedení školy. Škola si udržuje celkově velmi dobrou úroveň při vzdělávání dětí a žáků s ohledem na jejich vzdělávací potřeby. Nadále se úspěšně rozvíjí materiálně technické podmínky vzdělávání.

Silné stránky

- Systematické řízení školy (důraz na týmovou práci, kvalitní zpětnou vazbu pedagogům),
- empatický, profesionální a individuální přístup pedagogů při vzdělávání v MŠ a ZŠ,
- přínosné partnerství školy s dalšími subjekty,
- důsledné sledování a pravidelné vyhodnocování individuálního pokroku dětí a žáků,
- důraz na osobnostní vývoj žáků (sebehodnocení při výuce, zapojování žáků do charitativních akcí a účast spojená s kulturním životem v místě školy)
- účinná podpora dětem a žákům se SVP, respektování principů diferenciací a individualizace při výuce dětí a žáků v MŠ i ZŠ,
- týmová práce učitel, asistent pedagoga,
- kvalitní komplexní zajištění poradenských služeb.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- U některých vyučujících malé propojování a posilování interakcí učitel – žák a žáci navzájem při rozvoji komunikativních dovedností,
- v části hodin nedostatečné využití názorných pomůcek,
- menší četnost začlenění relaxace v části výuky,
- menší prostor pro utváření správných pracovních návyků v MŠ (správné sezení a úchop psacího náčiní).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Začleňovat více konverzačních aktivit do výuky cizího jazyka,
- dbát na relaxaci v případě snižované efektivity výuky (únava dětí a žáků),
- maximálně využívat názorné pomůcky a didaktickou techniku,
- systematicky sledovat a korigovat správné sezení dětí a držení psacího náčiní.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola a Základní škola, Praha 9, Bártlova 83 vydaná Usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 18/41 ze dne 16. 6. 2016 s účinností od 1. 9. 2016
2. Potvrzení ve funkci ředitelky příspěvkové organizace Mateřská škola a Základní škola, Praha 9, Bártlova 83 vydaná Usnesením Zastupitelstva hlavního města Prahy dne 1. 3. 2014
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Od teorie k praxi, od praxe k životu, zpracovaný podle RVP ZV, platný od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Od teorie k praxi, od praxe k životu zpracovaný podle přílohy RVP pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, platný od 3. 9. 2007
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Nic není v rozumu, co dříve nebylo ve smyslech zpracovaný podle RVP Základní škola speciální, zpracovaný podle RVP ZŠS I. díl, II. díl platný od 1. 9. 2018
6. ŠVP školní družina platný k termínu inspekce
7. Školní řád ZŠ a ZŠS platný od 1. 9. 2016
8. Školní a provozní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2017
9. Evidence dětí a žáků vedená ve školním roce 2018 /2019 k termínu inspekční činnosti
10. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy z hospitačních vstupů ve školním roce 2018/2019
12. Třídní knihy vedené ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti (vybraný vzorek)
13. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2018/2019 ze dne 1. 10. 2018
14. Dokumentace vedená výchovnou poradkyní a metodičkou prevence k termínu inspekční činnosti
15. Výběr IVP a POR žáků k termínu inspekční činnosti
16. Záznamy pedagogické diagnostiky o docházejících dětech vedené k termínu inspekční činnosti
17. Minimální preventivní program školy, školní rok 2018 – 2019
18. Knihy úrazů MŠ a ZŠ – od školního roku 2017 - 2018 k termínu konání inspekční činnosti
19. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
20. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2017
21. Výkaz zisku a ztráty za rok 2017
22. Rozbor nákladů za rok 2017
23. Přehled hospodaření a zúčtování za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Iva Hlásenská, v. r.

Mgr. Ing. Jana Čalová, školní inspektorka

Jana Čalová, v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Šárka Snížková, v. r.

V Praze dne 1. 11. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavlína Čuřínová, ředitelka školy

Pavlína Čuřínová, v. r.

V Praze dne 11. 12. 2018